

— **היות שקנדה מיוסדת על עקרונות המכירים בעליונותו של האל ובשלטון החוק:**

הבטחת זכויות וחירויות:

— **1.** כתב הזכויות והחירויות של קנדה מבטיח את הזכויות והחירויות הנקובות בו בכפוף אך ורק למגבלות סבירות שנקבעו על פי חוק וכפי שניתן להצדיקן ולהדגמן בחברה חופשית ודמוקרטית.

חירויות יסוד

— **2.** חירויות היסוד הבאות מובטחות לכל אדם: (א) חופש המצפון והדת; (ב) חופש המחשבה, האמונה, הדעה וההבעה, כולל חופש העיתונות ואמצעי תקשורת אחרים. (ג) חופש ההתכנסות השקטה; (ד) חופש ההתאגדות.

זכויות דמוקרטיות

— **3.** לכל אזרח של קנדה הזכות להצביע עבור מועמדים בבחירות לבית הנבחרים או למועצה מחוקקת, והזכות להיות מועמד לחברות בהם.
4. (1) בית הנבחרים או כל מועצה מחוקקת לא יכהנו לתקופה של למעלה מחמש שנים מהיום שנקבע להשבת הצו לאחר הבחירות הכלליות שבהן חבריו נבחרו.
(2) בתקופה של מלחמה או חשש ממלחמה, מפלישה או ממרידה, ניתן להאריך את מושב בית הנבחרים על ידי החלטת פרלמנט, או את מושבה של מועצה מחוקקת על ידי החלטת מועצה, מעבר לחמש שנים, בתנאי שאין מוצגת התנגדות להארכה זו על ידי ממלה משליש מחברי בית הנבחרים או המועצה המחוקקת, על פי המקרה.
5. הפרלמנט וכל מועצה מחוקקת יתכנסו למושב לפחות פעם אחת בכל שנים עשר חודשים.

זכויות ניידות

— **6.** (1) לכל אזרח של קנדה יש הזכות להיכנס לקנדה, להישאר בה ולעזוב אותה.
(2) לכל אזרח של קנדה ולכל אדם בעל מעמד של תושב קבע בקנדה יש הזכות (א) לעבור אל ולקבוע את מקום מגוריו בכל אחת מהפרובינציות; ו-(ב) למצוא את פרנסתו בכל אחת מהפרובינציות.
(3) הזכויות המתוארות בתת-סעיף **(2)** כפופות ל - (א) כל חוק או מנהג ביישום כללי הנמצא בתוקף בפרובינציה, למעט אלו המפלים בין אדם לאדם בעיקר מחמת מגוריהם בפרובינציה כלשהי בעבר או בהווה; ו-(ב) כל חוק הקובע דרישות סבירות לתקופת מגורים כתנאי לקבלת שירותים סוציאליים ציבוריים.
(4) אין תת סעיפים **(1)** ו-**(3)** באים במקומו של כל חוק, תכנית או פעילות שמטרתם היא להביא לשיפור במצבם של תושבים בפרובינציה שהם מעוטי יכולת או מקופחים חברתית, אם רמת התעסוקה בפרובינציה הזו היא מתחת לרמת התעסוקה בקנדה.

זכויות חוקיות

— **7.** לכל אדם הזכות לחיים, לחירות ולביטחון אישי ואין למנוע מכל אדם זכויות אלה מלבד בהתאם לעקרונות הצדק הבסיסי.
8. לכל אדם הזכות להגנה כנגד חיפוש או הפישה שאינם סבירים.
9. לכל אדם הזכות שלא להיות עצור או כלאו באופן שרירותי.
10. לכל אדם הזכות, כאשר הוא נעצר או נאסר (א) להיות מידוע בהקדם אודות הסיבות לכך; (ב) לשכור ולתת הוראות לעורך דין ללא עיכוב; ולהיות מידוע אודות זכות זו; ו-(ג) לקבל אישור על תוקף המעצר על ידי צו הבאה ולהשתחרר אם המעצר אינו חוקי.
11. לכל אדם הזכות, כאשר הוא האדם המואשם בעבירה (א) להיות מיועד ללא עיכוב בלתי סביר אודות העבירה המסוימת; (ב) להישפט תוך זמן סביר; (ג) לא להיות מאולץ להיות עד בהליכים כנגד אדם זה ביחס לעבירה; (ד) להיות בחזקת חף מפשע עד שתוכח אשמתו על פי חוק בשימוע הוגן ופתוח על ידי בתי דין עצמאי ונטול פניות; (ה) לא להיות מסורב שחרור בערבות סבירה ללא איבה מוצדקת; (ו) מלבד במקרה של עבירה על חוק צבאי הנשפטת על ידי בית דין צבאי, להישפט על ידי חבר מושבעים כאשר העונש המרבי בגין

כתב הזכויות והחירויות של קנדה

העבירה הוא חמש שנות מאסר או עונש חמור יותר. (ז) לא להימצא אשם בגין כל פעולה או הימנעות מפעולה אלא אם, בעת ביצוע או הימנעות מביצוע הפעולה, היתה הפעולה הזו בגדר עבירה על פי החוק הקנדי או הבינלאומי או נחשבה פושעת על סמך עקרונות חוק כלליים המוכרים על ידי משפחת האומות; (ח) ואם בסופו של דבר הוא זוכה מאשמה בעבירה, לא להישפט עליה שנית, ואם בסופו של דבר הורשע בעבירה ונענש עליה, לא להישפט ולהיענש בגינה שנית; ו-(ט) וכאשר הוא נמצא אשם בעבירה והעונש על עבירה זו השתנה בין מועד ביצוע העבירה ומועד גזר הדין, להיענש בעונש הקל יותר.
12. לכל אדם הזכות לא להיות נתון לכל טיפול או עונש אכזרי ובלתי רגיל.
13. לעד המעיד בהליכים כלשהם יש הזכות שכל עדות מפלילה שהוא מעיד לא תשמש להפלתו של העד בכל הליך משפטי אחר, מלבד בתביעה על עדות שקר או על מתן עדות סותרת.
14. לכל צד או עד בכל הליך אשר אינו מבין או מדבר את השפה בה ההליכים מתנהלים או אשר הוא חרש, יש הזכות לסייעו של מתורגמן.

זכויות שוויון

— **15.** (1) כל אדם שווה בפני ותחת החוק וזכאי להגנה שווה ולהטבות שוות על פי החוק ללא אפליה, ובפרט ללא אפליה המבוססת על גזע, מוצא לאומי או אתני, צבע עור, דת, מין, גיל או מוגבלות גופנית או שכלית.
(2) תת סעיף **(1)** לא יעמוד בסתירה לכל חוק, תכנית או פעילות אשר מטרתה היא לשפר את מצבם של אנשים או קבוצות שמצבם נחות, כולל אלה שמצבם נחות מסיבות של גזע, מוצא לאומי או אתני, צבע עור, דת, מין, גיל או מוגבלות גופנית או שכלית.

השפות הרשמיות של קנדה

— **16.** (1) אנגלית וצרפתית הן השפות הרשמיות של קנדה והן שוות מעמד ולשתיהן זכויות שוות באשר לשימוש שיעשה בהן בכל מוסדות הפרלמנט והממשלה של קנדה.
(2) אנגלית וצרפתית הן השפות הרשמיות של ניו-בראנסוויק והן שוות מעמד ולשתיהן זכויות שוות באשר לשימוש שיעשה בהן בכל מוסדות המועצה המחוקקת והממשלה של ניו-בראנסוויק.
(3) כתב זכויות זה אינו כולל דבר המגביל את סמכותו של הפרלמנט או של מועצה מחוקקת לקדם את שוויון המעמד או השימוש של השפות אנגלית וצרפתית.

16.1 (1) לקהילה הלשונית האנגלית ולקהילה הלשונית הצרפתית בניו-בראנסוויק יש שוויון מעמד ושוויון זכויות, כולל הזכות למוסדות חינוכיים נפרדים ולמוסדות תרבותיים נפרדים באשר הם נמצאו באמצע לשימורן ולקידומן של קהילות אלה.
(2) שימור וקידום המעמד והזכויות שצוינו בתת סעיף **(1)** הנם חלק מוצרה מתפקידם של המועצה המחוקקת של ניו-בראנסוויק ושל ממשלתה.
17. (1) לכל אדם הזכות להשתמש בשפה האנגלית או הצרפתית בכל דין או הליך אחר בפרלמנט.
(2) לכל אדם הזכות להשתמש בשפה האנגלית או הצרפתית בכל דין או הליך

האנגלית או הצרפתית בכל

דין או הליך אחר

במועצה המחוקקת של ניו-בראנסוויק.

18. (1) החוקים, הרישומים, וכתבי העת של הפרלמנט יודפסו ויוצאו לאור

— **24.** (1) כל אדם אשר זכויותיו או חירויותיו, כפי שהובטחו על ידי כתב זכויות זה, נפגעו או נלקחו ממנו, רשאי לפנות לבית דין בעל סמכות שיפוטית מתאימה ולקבל פצוי כפי שבית המשפט ימצא לנכון ולצודק בהתאם לנסיבות.
(2) כאשר, בהליכים על פי תת סעיף **(1)**, בית משפט מגיע למסקנה שאיסוף ראיות נעשה בדרך שפוגעת או שוללת זכות או חירות כלשהי המובטחת על ידי כתב זכויות זה,

אותן ראיות לא יוכרו אם, תוך התייחסות לכל הנסיבות, יתברר שהכללתן בהליכים המשפטיים תוציא שם רע לניהול מערכת החוק והצדק.

כללי

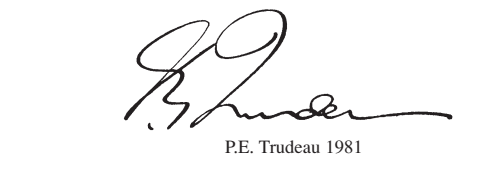
— **25.** הבטחת זכויות וחירויות מסוימות על פי כתב זכויות זה אין לפרשה כהפחתה או כביטול של כל זכות או חירות של התושבים המקוריים של קנדה הקיימת על סמך כל אמנה עם התושבים המקוריים או כל זכות אחרת שהם נהנים ממנה כולל (א) כל זכות או חירות שהוכרו על ידי ההכרזה המלכותית מתאריך **7 באוקטובר 1763**; ו-(ב) כל זכות או חירות הקיימת כעת על סמך הסכמים על תביעות קרקע או אשר תושג בעתיד על סמך הסכמים כאלה.
26. אין לפרש את ההבטחה של זכויות וחירויות מסוימות על פי כתב זכויות זה כשיללה של כל זכות או חירות אחרות הקיימות בקנדה.
27. פרשנות של כתב זכויות זה תיעשה באופן המתאים לשימורה ולשיפורה של המורשת הרב תרבותית של תושבי קנדה.
28. למרות כל האמור בכתב זכויות זה, הזכויות והחירויות שאליהן הוא מתייחס מובטחות באופן שווה לגברים ולנשים.
29. אין בכתב זכויות זה כל דבר המבטל או מפחית מערכה של כל זכות המובטחת על ידי החוקה של קנדה או תחתיה ביחס לספר השתייכוטיים, נפרדים, או מתנגדים.
30. כל התייחסות בכתב זכויות זה לפרובינציה או למועצת מחוקקים של פרובינציה תחשב כאילו היא כוללת התייחסות לאזור היוקון ולאזור הצפון מערבי, או למועצות המחוקקים של אזורים אלה, על פי המקרה.
31. אין בכתב זכויות זה דבר המרחיב את כוחות החקיקה של כל גוף או רשות.

יישום כתב הזכויות

— **32.** (1) כתב זכויות זה חל על (א) הפרלמנט והממשלה של קנדה ביחס לכל תחום הנמצא תחת סמכות הפרלמנט כולל כל עניין המתייחס לאזור היוקון ולאזור הצפון מערבי; ו-(ב) למועצת המחוקקים ולממשלה של כל אחת מהפרובינציות ביחס לכל תחום הנמצא תחת סמכות מועצת המחוקקים בכל פרובינציה.
(2) למרות האמור בתת סעיף **(1)**, סעיף **15** לא ייכנס לתוקף עד שיעברו שלוש שנים מהתאריך בו סעיף זה ייכנס לתוקפו.
33. (1) הפרלמנט או מועצת המחוקקים של פרובינציה רשאים להצירי במפורש, באמצעות חוק של הפרלמנט או של המועצה המחוקקת, בהתאם למקרה, שאותו חוק או תנאי מתנאי 'יחול' למרות האמור בתנאי הכלול בסעיף **2** או בסעיפים **15-7** לכתב זכויות זה.
(2) חוק או תנאי בחוק אשר לגביו הוצהרה הצהרה תחת סעיף זה והצהרה זו תקפה, פעולתו תהיה כפי שהיתה אמורה להיות אלמלא התנאי המופיע בכתב זכויות זה שאליו מתייחסת ההצהרה.
(3) הצהרה שתיעשה על פי תת סעיף **(1)** תאבד את תוקפה בתום חמש שנים מהיום בו נכנסה לתוקף, או בתאריך מוקדם יותר אם תאריך זה צוין בהצהרה.
(4) הפרלמנט או בית המחוקקים של פרובינציה רשאי לחוקק מחדש הצהרה שנעשתה על פי תת סעיף **(1)**, **(5)** ו-**(6)** תת סעיף **(1)** 'יחול על חקיקה מחדש שתיעשה על סמך תת סעיף **(4)**.

ציטוט

— **34.** ניתן לצטט חלק זה ככתב הזכויות והחירויות של קנדה.

P.E. Trudeau 1981

"נוסח זה מיועד לתושבי קנדה שאנגלית או צרפתית אינה שפת אמם. אין לראות בנוסח זה גרסה רשמית של 'כתב הזכויות והחירויות של קנדה'. למטרות פרשנות או יישום של כתב הזכויות יש להשתמש אך ורק בגרסאות המקוריות בשפה האנגלית או הצרפתית."